καὶ ὁ κοινότερος δὲ τόπος ὁ κατὰ τὸ πέρας τοῦ περιέχοντος, οὐχ ὡς πέρας ἁπλῶς ἔχει τὸ τόπος εἶναι, ἀλλὰ κατὰ τὸ δραστικὸν καὶ ὑποδεκτικὸν καὶ ὁριστικόν, ὡς καὶ Ἰάμβλιχος εἶπε. τὰ γὰρ περιέχοντα, ἀεὶ δραστικὴν ἔχει καὶ περιεκτικὴν καὶ ὁριστικὴν τῶν ἐν αὐτοῖς δύναμιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀρκείτω πρὸς τὸ παρόν.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΧΕΙΝ

Ἐπὶ δὲ τὴν λοιπὴν κατηγορίαν τὴν τοῦ ἔχειν ἰόντες, πρότερον πάλιν περὶ τῆς τάξεως ζητῶμεν. καὶ γὰρ Ἀρχύτας μὲν μετὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὰ συνυπάρχοντα τῇ οὐσίᾳ, τήν τε ποιότητα καὶ ποσότητα, καὶ μετὰ τὰ πρός τι, ἐφεξῆς τὴν τοῦ ἔχειν κατηγορίαν τίθησι λέγων. Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ τῶν ἐπικτάτων σχέσις. φανερὸν δὲ ὅτι καὶ ἀκράτησις ὁποίου ἂν ᾖ τινῶν ἐπικτάτων ἀπὸ ταὐτομάτου, ὑποτάττεται ἐν τῇ. μετὰ γὰρ τὴν πρὸς ἄλληλα διιστάζουσαν σχέσιν, οἰκείως ἐνόμισεν εὐθὺς τὴν τῶν ἐπικτήτων σχέσιν διηριθμῆσθαι, οὕτως ἔχουσαν συγγενῶς πρὸς ἐκείνην. ὁ δέ γε Ἀριστοτέλης τὸ ἐξ ἑαυτοῦ πᾶν ἀρχικώτερον οἰόμενος εἶναι τοῦ ἔξωθεν προσγινομένου καὶ ἐπικτήτου. ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα πάντα γένη, ἢ ἐν οὐσίᾳ, ἢ ἐν σχέσεσί τισιν ὄντα ἀφ' ἑαυτῶν, τινὰ μοῖραν εἰς τὸ εἶναι συμβάλλεται. τὸ δὲ ἔξωθεν ἔχειν ὅλον καὶ ἐπίκτητον περὶ ἡμᾶς ἐστι. διὰ τοῦτο τελευταῖον αὐτὸ τίθησι. καὶ τὸ πολλαχῶς δὲ λέγεσθαι τὸ ἔχειν, ἐναργέστερον τοῦ ποῦ καὶ ποτέ. καὶ γὰρ ἐκεῖνα πολλαχῶς ἐλέγετο, ἐπί τε τοῦ τόπου καὶ τοῦ ἐν τόπῳ. καὶ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ ἐν χρόνῳ. καὶ τοῦτο οὖν ἀφορμὴν παρέχει τῆς ἐσχάτως τελευταίας θέσεως αὐτῆς. δῆλον δὲ ὅτι κἂν πολλαχῶς λέγηται τὸ ἔχειν, οὐ τὸ ὁμώνυμόν ἐστι τὸ γένος, ἀλλὰ τὸ ἐκ τῆς ὁμωνυμίας διακρινόμενον. ἐν μέντοι ταῖς τῶν ἰδίων ἀποδόσεσι, καὶ ὁ Ἀρχύτας οὐ μετὰ τὰ πρός τι, ἀλλὰ μετὰ τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν ἔταξε τὸ ἔχειν, ἑβδόμην αὐτῷ τάξιν ἀποδιδούς. καὶ ἴσως ἐνδείκνυσι διὰ τούτου, ὅτι κἂν ἔχῃ τινὰ τάξιν τὰ γένη, ἣν ἐν τῷ περὶ τῆς τάξεως λόγῳ παραδέδωκεν, ἀλλὰ τά γε ἔσχατα, καὶ ἀδιάφορά πως κατὰ τὴν τάξιν διὰ τὴν ἀρχικὴν καὶ γενικὴν ἁπάντων ὕπαρξιν. ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς τάξεως, ἀρκεῖ τοσαῦτα. τὴν δὲ φύσιν αὐτοῦ καλῶς ὁ Ἀρχύτας παρέστησεν εἰπών. Τὸ δὲ ἔχειν ἴδιόν ἐστι τὸ ἐπικτατὸν καὶ τὸ κεχωρισμένον τᾶς οὐσίας, σωματοειδὲς ὑπάρχον. οἷον τελώπιον καὶ τὰ ὑποδήματα ἕτερα τῶ ἔχοντος ἐντί, οὔτε συμπεφυκότα τι αὐτῷ, οὔτε μὰν συμβεβηκότι, ὡς περιχαρωπότας καὶ μανότας. τούτων γὰρ ἕκαστον ἀσώματον. ἀλλ' ὡς περὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ ἐπίκτατον. Ἐπικτητοῦ οὖν τινος μετουσία, καὶ τοῦ κεχωρισμένου τῆς οὐσίας, καὶ μὴ διατιθέντος αὐτὴν καθ' αὑτό, μὴ δὲ ὀνομάζεσθαι ἀφ' ἑαυτοῦ ποιοῦντος καὶ περικειμένου, τὸ ἴδιον ἐστὶ τοῦ ἔχειν. καὶ σωματικὸν οὖν εὐθὺς τοῦτο, ἀλλ' οὐχὶ συμβεβηκός. διό, οὔτε συμφυές ἐστιν, οὔτε ἀλλοιωτικὸν τοῦ ἔχοντος. ὥστε οὔτε ποιότητα οὔτε ποσότητα, οὔτε σχέσιν οὔτε ἐνέργειαν ἢ πάθος ἔχοντι, κατὰ τοῦτο τὸ γένος λέγεται ἔχειν. ἀλλ' οὐδὲ ἔστιν ὡς μέρος ἔχειν. συμφυῆ γὰρ ταῦτά ἐστι, καὶ αὐτὸ ἐκεῖνο. ἀλλ' εἴ τι σῶμα ἐπίκτητον ὡς ἕτερον ἑτέρῳ περίκειται, τοῦτο ἐν τῇ τοῦ ἔχειν περιείληπται κατηγορίᾳ.

διό, οὐδὲ τὰ κτήματα ἢ ἀνδράποδα, ἢ φίλους ἢ πατέρας, ἢ υἱούς, κατὰ τοῦτο τὸ γένος
ἔχειν λεγόμεθα. διότι οὐκ ἐν περιθέσει ταῦτά ἐστι, καὶ τὰ κτήματα ὄντα. τὸ γὰρ οὖν
» καὶ ὁ Πλάτων ἐν Θεαιτήτῳ, τὸ ἔχειν ἀπὸ τοῦ κεκτῆσθαι σαφῶς διέκρινεν, εἰπών. Οὐ ταυ-
» τόν μοι φαίνεται τὸ κεκτῆσθαι τῷ ἔχειν. οἷον, εἰ ἱμάτιον πριάμενός τις, καὶ ἐγκρατὴς ὢν μὴ φο-
» ροῖ, ἔχειν μὲν οὐκ αὐτόν, κεκτῆσθαί γε μὴν φαμέν. ὅρα δὴ καὶ ἐπιστήμην εἰ δυνατὸν οὕτως κε-
» κτημένον μὴ ἔχειν αὐτήν. ὥσπερ εἴ τις ὄρνιθας ἀγρίας, περιστερὰς ἢ ἄλλο τι θηρεύσας οἴκοι
» κατασκευασάμενος περιστερεῶνα τρέφοι, τρόπον μὲν ἄν πού τινα φαῖμεν αὐτὸν ἀεὶ αὐτὰς
» ἔχειν, ὅτι δὴ κέκτηται. τρόπον δὲ ἄλλον οὐδεμίαν ἔχειν, ἀλλὰ δύναμιν μὲν αὐτῷ περὶ αὐτὰς
» παραγεγονέναι. ἐπειδὴ ἐν οἰκείῳ περιβόλῳ ὑποχειρίους ἐποιήσατο λαβεῖν καὶ ἔχειν, ἐπει-
» δὰν βούληται. ὥστε καὶ κατὰ Πλάτωνα τότε γίνεται τὸ ἔχειν, ὅταν ἐγκρατὴς ᾖ ὁ ἔ-
χων τοῦ ἐχομένου. ὡς ὅταν κρατῇ τῆς περιστερᾶς, ὥσπερ ὅταν περίκειται τὸν δακτύ-
λιον, τότε λέγεται ἔχειν αὐτόν. καὶ οὐκ ἔστιν ἀπόλυτος ἐνέργεια. οὔτε ἄλλου πρὸς ἄλλο
ἁπλῶς. ἀλλὰ πρὸς ἄλλο εἰς ἑαυτὸ κράτησις, πολλῷ ἐκβεβηκυῖα πασῶν τῶν ἄλλων
κατηγοριῶν. φαίνεται δὲ λοιπόν, καὶ πῶς τῶν ὁμωνύμως λεγομένων ἔχειν, διέστηκε τὸ
ὄντως γένος τοῦ ἔχειν. οὔτε γὰρ τὸ ἕξιν ἔχειν ἢ ποιότητα ἢ ποσότητα, περιέχεται ἐν
αὐτῷ. ἀσώματα γὰρ ταῦτα. οὔτε τὸ ὡς ἀγρὸν ἔχειν, ἢ υἱὸν ἔχειν, ἢ κεκτῆσθαι. κτήμα-
τα μὲν γὰρ καὶ ταῦτα σωματικά. ἀλλ᾽ οὐ περιεχόμενα ἔξωθεν, ἢ περιέχοντα. καὶ ἔοικε μέ-
σον πως εἶναι τὸ ἔχειν τοῦ κεκτῆσθαι, καὶ τοῦ καθ᾽ ἕξιν διακεῖσθαι. ἡ μὲν γὰρ ἕξις ὡς
ἡ λευκότης, χωρίζεται ἀπὸ τῶν ἔξωθεν κτημάτων, ἃ οὐ περικείμεθα. ἡ δὲ σωματική ἐστι καὶ
ἔξωθεν χωρίζεται, τῶν ἔξωθεν. ἡ δὲ συμβεβήκασιν ἡμῖν, συμφυεῖς οὖσαι καὶ οὐκ ἐπί-
κτητοι. τοιαύτη μὲν οὖν ἡ τοῦ ἔχειν ἰδιότης ἐστί. καὶ οὕτως ἀπὸ τῶν ὁμωνύμως λεγο-
μένων κεχώρισται. ἐπεὶ δὲ δεῖ καὶ τούτου τοῦ γένους παραδοῦναι τὰς κατ᾽ εἴδη διαφοράς,
ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων γενῶν αὐτός τε ὁ Ἀριστοτέλης ἐποίει, καὶ ἡμεῖς κατακολουθεῖν ἐπι-
ρώμεθα, λέγεται δὲ πολλαχῶς τοῦτο, φυλακτέον μὴ λάθωμεν εἰς ἄλλο τι σημαινόμενον
μεταχωρήσαντες. καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρχύτας ἀντὶ τῶν κατ᾽ εἴδη διαφορῶν, τὰς πολ-
» λὰς σημασίας, ἀπαριθμεῖται λέγων. Τὸ δὲ ἔχειν, διαφορὰς μὲν οὐκ ἐπιδέχεται πλεό-
» νας τριῶν. λέγεται δὲ πολλαχῶς. καὶ γὰρ οἱ ἐπιστάμονες, ἔχειν λέγονται τὰν ἐπιστάμαν. καὶ
» τοὶ νοέοντες, τὰν νόασιν. καὶ τοὶ κεκταμένοι, τὰν κτᾶσιν. καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δὲ ἐπὶ
τέλει τοῦ συγγράμματος, τὸ ἔχειν εἰπὼν κατὰ πλείονας τρόπους λέγεσθαι, οὐ τὰς κατ᾽ εἴ-
δη διαφοράς, ἀλλὰ τὰς πολλὰς αὐτοῦ σημασίας παραδίδωσιν. ὁ μέντοι Ἰάμβλιχος
πειρᾶται καὶ τοῦτο κατ᾽ εἴδη διακρίνειν. καὶ κατ᾽ αὐτὸ τοῦτο μόνον τὸ τοῦ ἔχειν γένος
ἀποδίδωσι τὰς διαφοράς, ἔστι φησὶ τοῦ ἔχειν, τά τε περικείμενα περὶ τοῖς σώμασι μετρίως,
ὥσπερ δακτύλιος περὶ δάκτυλον, καὶ τὰ περὶ ὅλον τὸ σῶμα, ὥσπερ ἱμάτια. τὰ δὲ ἀ-
μυντήρια, ἤτοι ὄργανα, ὥσπερ ὅπλα. τὰ δὲ, προβέβληται τοῦ σώματος. ἢ ὥσπερ κόσμιον
τινὰ περιεχόμενα αὐτῷ, ἢ ἄλλης ἕνεκα χρείας. ἔνεστι δέ φησι καὶ κατὰ τὰς σχέσεις τὰς περὶ τὸν
βίον διαιρεῖσθαι τὰς τοῦ ἔχειν διαφοράς. οἷον, εἰ τὰ μὲν, εἰς εἰρήνην. τὰ δὲ, εἰς πόλεμον ἐστὶ
χρήσιμα, ὥσπερ κόσμια καὶ ὅπλα. καὶ τὰ μὲν, κατὰ προαίρεσιν ἡμῖν περίκειται ὥσπερ ἱμάτια καὶ

ὅπλα. τὰ δὲ, ἄνευ προαιρέσεως. ὡς δεσμοί. καὶ τὰ μὲν, κρατοῦμεν, ὡς δόρυ καὶ βακτηρίαν. ὑπὸ δέ τινων κρατούμεθα, ὡς ὑπὸ τῶν ὑποδημάτων. καὶ ἤτοι διὰ σπουδῆς παραγίνεται ἡμῖν τὸ ἔχειν, ἢ ἄνευ τινὸς πραγματείας. ταύτας μὲν οὖν ὡς ἤδη τινὰς διαφορὰς τοῦ ἔχειν ὁ Ἰάμβλιχος ἀπηριθμήσατο. ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον, μήποτε τὰ πλεῖστα τούτων, οὐ τῆς τοῦ ἔχειν εἰσὶ διαφορᾶς δηλωτικὰ, ἀλλὰ τοῦ ἔχοντος καὶ τοῦ ἐχομένου. καὶ τοῦ τρόπου. εἴτε γὰρ ὅλον ἢ μέρος τὸ ἔχον, καὶ εἴτε ἑκουσίως, ἢ ἀκουσίως, καὶ εἴτε ἄνευ σπουδῆς, ἢ μετὰ σπουδῆς, καὶ ἔμπαλιν. εἴτε κόσμια ἢ ἀμυντήρια, καὶ τὸ ἐν εἰρήνῃ δὲ ἢ ἐν πολέμῳ, οὐ τοῦ ἔχειν, ἀλλὰ τοῦ καιροῦ καὶ τῆς περιστάσεως ἐν ᾗ ἔχει τὸ ἔχον, τούτων λέγει τὴν διαφοράν. τὸ μέντοι κρατεῖν ἢ κρατεῖσθαι, δοκεῖ μοι τοῦ ἔχειν αὐτοῦ διαφορὰν δηλοῦν. ἐφιστάνει δὲ ὁ Ἰάμβλιχος ἐκ τῶν εἰρημένων τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἐπὶ ὀλίγον διατείνει τὸ γένος τοῦτο. τὰ γὰρ ἐπίκτητα σώματα καὶ σωμάτων περιβλήματα, ὀλίγα ἐστίν. ἔτι δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ μόνων ἐμψύχων θεωρεῖται ὡς δειχθήσεται. Ἀπορίαι δὲ πολλαὶ καὶ πρὸς τοῦτο γεγόνασι τὸ γένος. καὶ γὰρ Πλωτῖνος ἀπορεῖ λέγων, περὶ δὲ τοῦ ἔχειν, εἰ τὸ ἔχειν πολλαχῶς, διὰ τί οὐ πάντες οἱ τρόποι εἰς ταύτην τὴν κατηγορίαν ἀναχθήσονται. ὥστε καὶ τὸ ποσὸν, ὅτι ἔχει μέγεθος. καὶ τὸ ποιὸν, ὅτι ἔχει χρῶμα. καὶ ὁ πατὴρ, ὅτι ἔχει υἱόν. καὶ ὁ υἱὸς, ὅτι ἔχει πατέρα. καὶ ὅτι κτήματα. προσθετέον. ὅτι οὐχ οἷόν τε τῶν ὁμωνύμων καὶ κατὰ γένος ἐξηλλαγμένων, μίαν εἶναι κατηγορίαν, ἢ ἓν γένος. οὐ μέντοι οὔτε τὸ ποσὸν ἐν τῷ ἔχειν τούτων ἐστὶ διότι ἔχει μέγεθος, οὔτε τὸ ποιὸν ὅτι ἔχει χρῶμα. ἀσώματα γὰρ τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσόν. ἡ δὲ κατηγορία αὕτη, τῶν περὶ ἡμᾶς ἐπικτήτων σωμάτων ἐστίν. ὁ δὲ πατὴρ, εἰ μὲν καθὸ σῶμα, ἀλλ' οὐ περίθετός ἐστιν. εἰ δὲ καθὸ σχέσιν ἔχει πρὸς υἱὸν, ἀλλὰ σώματος ἡ σχέσις. ὁ δὲ Νικόστρατος ἐγκαλεῖ. διὰ τί φησιν οὐκ ἔθηκας τὰ ὀκτὼ σημαινόμενα τοῦ ἔχειν, ἅπερ ἐν τέλει τοῦ βιβλίου διηριθμήσω. καὶ διὰ τί οὐκ ἀπέκρινας τὰ ἀλλότρια τῆς προκειμένης κατηγορίας, ὅπερ ποιοῦσιν οἱ πολυσήμου φωνὴν διαιρούμενοι. οὐ γὰρ ἴσμεν νῦν τί ποτέ ἐστι τῶν κατηριθμημένων τὸ δέκατον τοῦτο γένος. ἐὰν γὰρ ἀκριβολογῇ ταύτῃ τις, οὐδὲν τῶν ἀντικειμένων τοῦ ἔχειν, τὸ ὡς γένος ἔσται. προσκείσθω δὲ αὐτῇ ἡ ἐπὶ τέλει τοῦ Ἀριστοτέλους ῥῆσις, οὕτως ἔχουσα. Τὸ ἔχειν, κατὰ πλείους τρόπους λέγεται. ἢ γὰρ ὡς ἕξιν καὶ διάθεσιν, ἢ ἄλλην τινὰ ποιότητα. λεγόμεθα γὰρ ἐπιστήμην ἔχειν καὶ ἀρετήν. ἢ ὡς ποσόν. οἷον ὃ τυγχάνει τις ἔχων μέγεθος. λέγεται γὰρ τρίπηχυς. ἢ ὡς τὰ περὶ τὸ σῶμα τι. οἷον ἱμάτιον ἢ χιτῶνα. ἢ ὡς ἐν μορίῳ. οἷον ἐν χειρὶ δακτύλιος. ἢ ὡς μέρος. οἷον πόδα ἢ χεῖρα. ἢ ὡς ἐν ἀγγείῳ. οἷον ὁ μέδιμνος τοὺς πυρούς. ἢ ὡς κτῆμα. ἔχειν γὰρ οἰκίαν καὶ ἀγρὸν λεγόμεθα. λεγόμεθα δὲ καὶ γυναῖκα ἔχειν. καὶ ἡ γυνὴ ἄνδρα. ἔοικε δὲ ἀλλοτριώτατος ὁ νῦν ῥηθεὶς τρόπος τοῦ ἔχειν εἶναι. οὐθὲν γὰρ ἄλλο τὸ ἔχειν γυναῖκα σημαίνομεν, ἢ ὅτι συνοικεῖ. ἐν δὴ τούτοις, τὸ μὲν ὄγδοον τὸ ἔχειν γυναῖκα ἢ ἄνδρα, καὶ αὐτὸς παρῃτήσατο. ὡς μήτε τοῦ ὁμωνύμως λεγομένου ἔχειν ἁπτόμενον, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ συνεῖναι δηλοῦν. τὸ δὲ πρῶτον, σαφῶς ἐστι τοῦ ποιοῦ. τὸ γὰρ ἕξιν ἔχειν καὶ διάθεσιν, οὐδὲν ἄλλο φησὶν ὁ Νικόστρατος ἔσται, ἐὰν μεταλάβωμεν εἰς τὸ ἕξιν, ἢ τὸ ἐπιστήμονα εἶναι, καὶ ἑκτικὸν εἶναι, ἅπερ ἐστὶ τοῦ ποιοῦ. ἀλλὰ καὶ τὸ μέγεθος ἔχειν καὶ τὸ τρίπηχυν εἶναι τοῦ πο-

σου. καὶ τὸ τρίτον δὲ καὶ τὸ τέταρτον, καὶ τὸ ἕβδομον, τοῦ ἔχειν σημαινόμενον, σαφῶς ἑκά-
στον ἐστὶν ἐν τῇ τοῦ πρός τι κατηγορίᾳ. καὶ γὰρ τὸ ἱμάτιον φησὶν ἔχειν, καὶ δακτύλιον ἔχειν,
ἴσον ἐστὶ τῷ οἰκείαν ἔχειν καὶ κεκτῆσθαι. καὶ ἔστι τῶν πρός τι. τὸ γὰρ κτῆμα, τοῦ κτήτορος. καὶ
ὁ κτήτωρ, τοῦ κτήματος. καὶ τὸ πέμπτον δὲ, τουτέστι τὸ μόριον ἔχειν, οὐκ ἄδηλον ὅτι
καὶ τῶν πρός τι ἐστίν, εἴπερ μέρος πρὸς ὅλον. καὶ ὅλως τῆς κατὰ τὴν οὐσίαν ἐστὶ κατηγορίας.
ἐὰν γὰρ μεταλαβὼν εἴπῃς τί ἐστι τὸ ἔχειν πόδας καὶ χεῖρας, ἐρεῖς κατὰ τὸν ἀκριβῆ λόγον.
κἂν ἀσύνηθες ᾖ τὸ πεπεδῶσθαι καὶ κεχειρῶσθαι. καὶ κοινῶς τοῦ οὐσιῶσθαι, ἀηθὲς ὂν καὶ
τοῦτο. διαλεκτικοῖς δὲ οὐχ οὕτως συνηθείας ὡς ἀκριβείας μέλει. ἡ μέντοι γοῦν φησὶ μὴ
ἀποκρίνας τὰ ἄλλα σημαινόμενα, ὡς εἰ δείκνυσι τίς ποτέ ἐστιν ἡ τοῦ ἔχειν κατηγορία.
πρὸς δὴ τοῦτό φησιν ἰάμβλιχος, ὅτι διὰ τοῦτο ἐν τῷ τέλει διέκρινε τὰ τοῦ ἔχειν σημαι-
νόμενα, ἵνα αὐτὰ χωρίσῃ τῆς τοῦ ἔχειν κατηγορίας. ἐν μὲν ἀρχῇ καὶ ἐν μέσῳ, ὅτε περὶ τῶν
ἕξ ἅμα γενῶν ἔλεγε, διὰ τῶν παραδειγμάτων ἐδήλωσε. καὶ γὰρ σύνηθες τοῖς διαλεκτι-
κοῖς, τὸ ἀφορίσαι τι παράδειγμα, ὡς τὰ τούτῳ μὲν ὄντα παραπλήσια ἀποκρίνεσθαι.
οἱ γοῦν ἐκ τῆς ἀκαδημίας ὁρισάμενοι τὸ ἐκτὸν, τὸ οἷόν τε ἔχεσθαι πρὸς τοὺς ζητοῦντας,
κατὰ τί τοῦ ἔχειν σημαινόμενον λέγουσιν. ἐπεὶ δὴ πολλαχῶς τὸ ἔχειν, ὡς καὶ ἀριστοτέλης
διώρισε. πρὸς τοῦτο γοῦν παράδειγμα ἐπῆγον ἐκτὸν λέγοντες εἶναι, ὃ οἷόν τε ἔχε-
σθαι οὕτως, ὡς ἡ φρόνησις ἔχεται ὑπὸ τοῦ φρονίμου, διὰ τοῦ παραδείγματος τὴν ὑπο-
γραφὴν ποιούμενοι, καὶ ἅμα τὰ ἀλλότρια σημαινόμενα τοῦ ἔχειν ἀποκρίνοντες. καὶ ὁ
ἀριστοτέλης οὖν, ὅταν τοῦ ἔχειν πολλαχῶς λεγομένου, τοιοῦτον τὸ κατὰ γένος ἔχειν
ὑπολαμβάνῃ, οἷον τὸ ὑποδεδέσθαι καὶ ὡπλίσθαι, διὰ τοῦ παραδείγματος πᾶν τὸ ἄλλο πλῆ-
θος τῶν ὁμωνύμως λεγομένων ἀπεσκευάσατο. καὶ γὰρ χωρίζεται ἀπὸ κτημάτων. οὐ γὰρ περικεί-
μεθα ἐκεῖνα. καὶ ἀπὸ τῶν ἕξεων καὶ τῆς ποσότητος. συμβεβήκασι γὰρ αὗται, καὶ ἅμα εἰσὶν
ἀσώματοι. χωρίζεται δὲ καὶ τῶν ὡς μορίων ἐχομένων. ὅτι ἐκεῖνα μέν ἐστι συμφυῆ. ταῦτα δὲ,
ἐπίκτητα. καὶ ἔτι τῶν ὡς κτημάτων. ὅτι πάντῃ ἔξωθεν ταῦτα, καὶ οὐ περικείμενα. χωρίζεται
δὲ καὶ τῶν ἐν ἀγγείῳ. ὅτι ἐκεῖνα ἀπολέλυνται ὡς ἐν τόπῳ. μόνα δὲ ἐστὶν ἐν τοῖς ἀπηρι-
θμημένοις τῆς τοῦ ἔχειν κατηγορίας, τό, τε τρίτον καὶ τὸ τέταρτον. τὸ μὲν ἱμάτιον
ἔχειν, κατὰ τὸ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι. τὸ δὲ δακτύλιον, κατὰ τὸ ἐν μέρει. καὶ δῆλον ὅτι εὐσύνοπτα
ταῦτα ἦν, διὰ τὴν πρὸς τὸ ὡπλίσθαι καὶ ὑποδεδέσθαι ὁμοιότητα. ἀπὸ τῆς τοῦ ἔχειν
κατηγορίας ὁ ἀριστοτέλης παραδείγματα προεβάλετο. μάτην οὖν ὁ νικόστρατος ἐγ-
καλεῖ, ὡς ἐν τοῖς τοῦ ἔχειν σημαινομένοις μὴ ἀποκρίνοντι τὸ κατὰ τὸ γένος ἔχειν, εἰ μὴ
ἄρα ὅτι μὴ προσέθηκεν ὁ ἀριστοτέλης τῷ τρίτῳ καὶ τετάρτῳ, ὅτι ταῦτά ἐστι κατὰ τὸ γέ-
νος. τὰ δὲ ἄλλα, ἐκτὸς ἀποβλητέον. ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἀεὶ αὗται προσθῆκαι συνήθεις τῇ
ἀριστοτελικῇ συντομίᾳ. τὸ δὲ καὶ ἐν μέσῳ τεθεῖναι τὰ τῆς κατηγορίας σημαινόμενα,
γυμνάζοντος ἦν ὡς οἶμαι τοὺς ἐντευξομένους πρὸς ἀγχίνοιαν. ὁ μέντοι γε νικόστρατος,
ὑπὸ τὰ πρός τι καὶ τὸ τρίτον καὶ τὸ τέταρτον ἀνάγων, συγκρύπτει τὴν ἀλήθει-
αν. κἂν γὰρ κτήματά ἐστι τὰ ἱμάτια καὶ ὁ δακτύλιος, ἀλλὰ κατά γε τὴν περίθε-
σιν καὶ τὸ ἔχεσθαι προχείρως διαφέροντα τῶν ἄλλων κτημάτων, ὡς καὶ τῷ πλάτωνι

δηλοῖ τῆς τοῦ ἔχειν γίνεσθαι κατηγορίας. ἀλλ' ἐπεὶ τὰ σωματικά φησιν ὁ Πλωτῖνος ἔχειν περὶ τὸ σῶμα καὶ μὴ ἀσώματον ἄλλην ποιεῖ κατηγορίαν, διὰ τί καὶ ἐπὶ τοῦ ποιεῖν πολλὰς οὔσης διαφορᾶς, οὐκ ἄλλη μὲν κατηγορία γίνεται κατὰ τὸ τέμνειν, ἄλλη δὲ κατὰ τὸ καίειν, ἢ κατορύττειν, ἢ ἀποβάλλειν. ἢ ἡ μὲν τοῦ ποιεῖν ἐνέργεια μία ἐστὶ, καὶ ἕνα ἔχουσα λόγον. καὶ οὐδὲν δεομένη τῆς διαφόρου ὑποδοχῆς τῶν τὸ ποιεῖν ὑποδεχομένων. καὶ ὁ τέμνων γὰρ καὶ ὁ καίων καὶ οἱ ἄλλοι, οὐδὲν κατὰ τὸ ποιεῖν διαφέρουσιν. ἡ μέντοι τοῦ ἔχειν κατηγορία ἐν τούτῳ τὴν ὅλην ἔχει ἰδιότητα ἐν τῷ μὴ ἀσώματον. σῶμα δὲ εἶναι τὸ περικείμενον. ἢ οὐκ ἀπὸ τῆς τυχούσης σχέσεως χαρακτηρίζεται, ἀλλ' ἐκ τῆς πρὸς ἄλλο εἰς αὐτὸ κυρίως θεωρεῖται. ἀλλ' εἰ τὸ περικείμενον φησὶν ἱμάτιον ἄλλην κατηγορίαν ποιεῖ, διὰ τί μὴ καὶ τὸ κείμενον ἐπὶ κλίνης ἄλλην ποιήσει. ἢ τὸ μὲν κεῖσθαι ἱμάτιον ἐπὶ κλίνης, τῆς τοῦ κεῖσθαι ἐστὶ κατηγορίας ἢ τῆς ἐν τόπῳ. οὐδὲ μίαν γὰρ ἐνέργειαν παρέχεται ἡ κλίνη εἰς τὸ ἔχειν. ἕξιν γὰρ καὶ κράτησιν ἐμφαίνει τινὰ, ἡ τοῦ ἔχειν κατηγορία. ἀλλὰ σωμάτων ἐπικτήτων. εἰ δὲ τοῦτο ἀληθὲς, ἐπὶ μόνων τῶν ἐμψύχων τὸ ἔχειν ἐπαληθεύεται. ὥς τε κἂν ἀγάλματι κόσμος περίκειται, ὡς μὲν ἄψυχον, οὐκ ἂν λέγοιτο ἔχειν τὸ ἄγαλμα, ἀλλὰ κεῖσθαι ἐν τῷ ἀγάλματι ὁ κόσμος. εἰ δὲ ὡς ἐμψύχῳ ὄντι θεωροῖτο, κατὰ τὴν πρὸς τὸ ἔμψυχον ἀναφορὰν, ἔχειν ἂν λέγοιτο τὸν κόσμον. ἀλλ' εἰ κατὰ τὴν καθ' ἕξιν τὸ ἔχειν χαρακτηρίζεται, εἰς ἕξιν ἀναχθήσεται φησίν. ἡ δὲ ἕξις, ἐν τῇ ποιότητι. ἢ ὁμώνυμος αὕτη ἡ ἕξις. ἡ μὲν γὰρ, ἐστὶ σωμάτων συνοχή. αὕτη δὲ, ἐπικτήτων σωμάτων κράτησις. καὶ ἡ μὲν τοῦ ἔχειν, δι' ἐνεργείας τῶν ἐχόντων παραγίνεται. ἡ δὲ ποιοτήτων, οὐδ' ἐνεργείας οὔτε τῶν μετεχομένων, οὔτε τῶν μεταλαμβανόντων. διαφέρουσι δὲ καὶ κατὰ τὰ ἐχόμενα. ὅτι ἐκεῖ μὲν ἀσώματά ἐστιν. ἐνταῦθα δὲ, σώματα. καὶ κατὰ τὰ ἔχοντα. ὅτι ἐκεῖ μὲν, ἐν τῇ οὐσίᾳ. ἐνταῦθα δὲ, περὶ τὴν οὐσίαν ἔξωθεν. ἀλλ' εἰ ποιότητα φησὶν οὐ δεῖ λέγειν ἔχειν, ὅτι ἤδη ποιότης εἴρηται, οὔτε ποσότητα ἔχειν εἰρημένης ποσότητος, οὐδὲ μέρη ἔχειν εἰρημένης οὐσίας, διὰ τί τὸ ὅπλα ἔχειν, ἄλλης δεῖ λέγειν κατηγορίας. καίτοι εἰρημένης οὐσίας, ἐν ᾗ τὰ ὅπλα. ἢ ὅτι οὐ τὰ ὅπλα ἢ τὰ ὑποδήματα καθ' αὑτὰ εἴρηται εἶναι τῆς τοῦ ἔχειν κατηγορίας. οὐδὲ ἡ κτῆσις αὐτῶν, εἴ τις κεκτημένος αὐτὰ, χρῆσιν αὐτῶν μὴ ποιήσαιτο, ἀλλ' ἡ κράτησις αὐτῶν, καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἔχειν αὐτὰ λεγομένη ἕξις, αὕτη ποιεῖ τὴν τοῦ ἔχειν κατηγορίαν. ἄλλο δὲ ἐστὶ τὸ ποιότητα ἔχειν καὶ ποσότητα, ἄλλο τὸ ὅπλα ἔχειν καὶ ὑποδήματα. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἀσωμάτων ἡ ἕξις. ἐνταῦθα δὲ, σωματικῶν. καὶ ἐκεῖ μὲν ἀλλοιωτικά ἐστι τῶν μετεχόντων τὰ μετεχόμενα. ἐνταῦθα δὲ περίκειται μόνον. ἀλλὰ τὸ ἐν ὀλίγοις φησὶ, πῶς γένος. ἢ ὅτι ἐν τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶ τοῦτο τὸ γένος. καὶ περὶ τὰ σώματα. καὶ ἐν τοῖς σώμασιν ὑπάρχει. καὶ διὰ τοῦτο εἰς βραχύτατον συνέσταλται. καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἂν εἴη γένος. καὶ γὰρ ὁ φοίνιξ εἷς ὢν, τὸ εἶδος ὅλον ἔχει ἐν ἑαυτῷ. ἀλλὰ διὰ τί οὐ συνῆψε τὸν περὶ τοῦ ἔχειν λόγον ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις, ἀλλ' ὡς παρεὶς ἐκ μετανοίας μετὰ τὸν περὶ τῶν ἀντικειμένων, καὶ περὶ τοῦ ἅμα, καὶ περὶ κινήσεως

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

λόγου, περὶ τοῦ ἔχειν ἐμνημόνευσεν. καὶ συμπληρώσας τὸν περὶ τῶν κατηγοριῶν λόγον, ἐπειδή τινων κατὰ παραδρομὴν ἐν ἑαυτῷ ἐμνήσθη, ἐξεργάζεται καὶ ἐκεῖνα. τελευταίας δὲ οὔσης τῆς τοῦ ἔχειν κατηγορίας, φροντίζων τάξεως, διὸ ὡς τελευταίας τοῦ ἔχειν ὁμωνυμίας ἐμνημόνευσεν. οὐ μόνον αὐταῖς ταῖς κατηγορίαις τὴν προσήκουσαν ἀποδιδοὺς τάξιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔξωθεν ἐπιλεγομένοις καὶ ἐξεργαζομένοις, τὴν αὐτὴν ἀποδιδούς. ἀλλ' ἄτοπόν φησιν ἀποδοκιμάζων τὸ λέγειν ἔχεσθαι γυναῖκα σύνηθες ὄν. ἀλλ' εἰ μὲν μὴ ἐμνήσθη, ἄτοπος ἦν παρεὶς τὸ ἐν τῷ ἔθει. ὁ δὲ μνησθεὶς καὶ ἐπικρίνας, διαλεκτικοῦ ἔργον ἐποίησεν. ᾧ μάλιστα διαφέρει ἡ τῆς ἀληθείας κρίσις. ταῦτα μὲν οὖν καὶ πρὸς τὰς ἀπορίας εἰρήσθω. ἀκριβέστερον δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ τοῖς τοῦ ἔχειν σημαινομένοις ἐπεξῆλθεν. ἔχειν γάρ φησι λέγεται πολλαχῶς. καὶ γὰρ κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ φύσιν καὶ ὁρμήν, καὶ ὅλως ἐν ᾧ ἡ ἀρχὴ τῆς τοῦ ἐχομένου κινήσεως. οἷον ὁ τύραννος ἔχει τὴν πόλιν. καὶ ὁ πυρετὸς τόνδε τινά, ἢ βήξ. καὶ ἐπὶ τῶν ἐναντίων. καὶ γὰρ ἡ πόλις ἔχειν τύραννον λέγεται. καὶ ὅλως τὸν ἄρχοντα. καὶ ἡ ναῦς, κυβερνήτην. καὶ ὁ παῖς, παιδαγωγόν. ταῦτα μὲν οὖν οὕτως ἔχειν λέγεται. ὅτι ἢ ἄγει κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀρχήν, ἢ ἄγεται κατὰ τὴν ἐν ἐκείνῳ. καὶ ἔστι κατηγορίας τῆς τοῦ ποιεῖν ἢ πάσχειν. ἑτέρως δὲ ἔχειν λέγεται ἡ ὕλη τὸ εἶδος. οἷον ὁ χαλκὸς ἢ ὁ κηρός, τὸ σχῆμα. καὶ τὸ σῶμα, τὴν ὑγίειαν, ἢ τὸ χρῶμα. καὶ ὁ Σωκράτης, δικαιοσύνην ἢ σωφροσύνην. ὅλως γὰρ τὸ δεκτικόν, πολλαχῶς. καὶ καθ' ἕνα μὲν τρόπον ὡς εἴρηται, ἡ ὕλη τοῦ εἴδους. κατ' ἄλλον δέ, τὸ ὡς ἐν ἀγγείῳ. οὕτως οἶνον λέγεται ἔχειν ὁ ἀμφορεύς. καὶ ἔλαιον ἡ λήκυθος. καὶ ὄχλον τὸ βαλανεῖον. καὶ ἔστι τὰ μέν, τῆς τοῦ ποιοῦ κατηγορίας. τὸ δέ, τῆς τοῦ ποῦ. ἀγρὸν δὲ ἔχειν καὶ ἵππον καὶ νοῦν, δηλονότι μὲν διαφόρως λέγεσθαι. λέγεται δέ, κατὰ τὸν πρῶτον τοῦ ἔχειν τρόπον. ὅτι γὰρ κρατοῦμεν καὶ κύριοι ἐσμὲν χρῆσθαι αὐτοῖς κατὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν, ἔχειν αὐτὰ λεγόμεθα. ἄλλως δὲ καὶ τὰ μέρη λεγόμεθα ἔχειν χεῖρα καὶ κεφαλήν. καὶ τὰ δένδρα τὰς ῥίζας. λεγόμεθα δὲ καὶ γυναῖκα ἔχειν, καὶ πατέρα καὶ συγγενεῖς. καὶ ἀδελφούς. εἰ καὶ τούτων ἔνια ὑπὸ τὸν πρῶτον τρόπον πεσεῖται. γυναῖκα μὲν γὰρ ἔχει ὁ ἀνήρ, ὅτι ἄγει κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀρχήν. γυνὴ δὲ ἄνδρα, ὅτι ἄγεται κατὰ τὴν ἐν ἑτέρῳ. τούτων δὲ τὰ μέν, εἰς τὴν οὐσίαν. τὰ δέ, εἰς τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀναχθήσεται. πράγματα δὲ ἔχειν τις λέγεται, ὅτι πράττει καὶ πρὸς ἑαυτόν ἐστι. λόγον δὲ ἔχειν, ὅτι φροντίζει καὶ οὐκ ὀλιγωρεῖ αὐτοῦ. ἃ δὴ πάντα τοῦ ποιεῖν. ὑποδήματα δὲ καὶ ἐσθῆτα, καὶ ὡς κτήματα λεγόμεθα ἔχειν. ἢ τῷ ἠμφιέσθαι καὶ τὸ ὑποδεδέσθαι. καὶ ἔστι ταῦτα ὑπὸ τὴν τοῦ ἔχειν κατηγορίαν ἀπὸ τῆς ἕξεως. καὶ ἡ ἕξις δὲ πολλαχῶς. μία μέν, ἡ τῷ ἔχειν συζυγοῦσα, ὡς τῷ λαμβάνειν ἡ λῆψις. ὥσπερ οὖν τὴν λῆψιν οὐ λαμβάνομεν, οὕτως οὐδὲ τὴν ἕξιν ἔχομεν. εἰ δὲ μή, εἰς ἄπειρον πρόεισιν. ἑτέρα δὲ ἕξις διάθεσις ἔμμονος, ὥσπερ φαμὲν τὰς ἀρετὰς ἕξεις, καὶ τοὺς τεχνίτας ἑκτικοὺς εἶναι. διαφέρουσι δὲ αὗται τῷ τὰς μέν, ἔχειν ἡμᾶς. τὰς δέ, μή. ἔστι τὰ τῶν τὰς μέν, ἐπίτασιν ἐπιδέχεσθαι. δυνατὸν γάρ ἐστι καὶ τὸν ἑκτικὸν ἐν τῷ μελετᾶν ὄντα, ἑκτικώτερον γενέσθαι. τὰς δέ, μὴ ἐπιδέχεσθαι.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

οἱ γὰρ ἔχοντές τι, οὐ μᾶλλον καὶ ἧττον ἔχουσιν. Ἔτι δὲ τῇ μὲν, ἕξις ἀντίκειται, ὡς τῇ ἀρετῇ ἡ κακία. τῇ δὲ, οὐχ ἕξις, ἀλλὰ στέρησις. δόξειε δ' ἂν ἐναντίον εἶναι τὸ ἔχειν τῷ ἔχεσθαι. καὶ ἑτέρα κατηγορία, ὡς τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν ἕτεραι. δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι κοινῶς τοῦ ἔχειν λεγομένου, τούτου τὸ μέν ἐστιν ἔχειν ἰδικόν. τὸ δὲ ἔχεσθαι τόδε, κοινόν ἐστιν ἡ κατηγορία ὑφ' ἣν καὶ τὰ εἰδικῶς ἔχειν λεγόμενα. ὥστε τὸ ὑποδέδεται, καὶ τὸ ἔχεσθαι ὁμωνύμως καὶ τοῦτο. ὑποδέδεται γὰρ καὶ ὁ ἄνθρωπος, καὶ τὸ ὑπόδημα. Ἔτι δὲ καὶ τοῦτο ῥητέον, ὅτι τὸ ἔχειν ἐπί τινων ὁμωνύμως λέγεται τὸ ἐγκεκτῆσθαι. τὸ γὰρ ὑποδέδεσθαι καὶ τὸ ἔχειν ὑποδήματα, δηλοῖ καὶ τὸ ἀνειληφέναι, ὅπερ ἐστὶ τὸ συντελικὸν τῷ ὑποδέδεται. ἀντίκειται δὲ τῷ ἔχειν, στέρησις. οἷον, γυμνός. ἀνυπόδητος. ἄοπλος. τὸ γὰρ ἐστερῆσθαι ἐστὶ, τὸ μὴ ἔχειν τότε, ὅτε πέφυκεν ἔχειν. καὶ ὁ ἀρχύτας δέ. τὸ μέν τι ἔχειν ὡς ἁπλῶς λαβὼν, πειρᾶται αὐτὸ διελεῖν. τὸ δὲ ὑπὸ τὸ ἁπλῶς ἴδιον ἔχειν, εἰς τὴν τοῦ ἔχειν κατηγορίαν τάξας ὑπογράφει, ὡς φθάσαντες δεδηλώκαμεν. τῶν δὲ ἀπὸ τῆς στοᾶς ἀξιούντων εἰς τὸ πῶς ἔχειν ἀναφέρειν τὸ ἔχειν, ὁ βοηθὸς ἐναντιοῦται. οὔτε εἰς τὸ πῶς ἔχον ἡγούμενος δεῖν, οὔτε εἰς τὰ πρός τι ἀνάγειν αὐτό. ἰδίαν δὲ εἶναι κατηγορίαν. εἶναι μὲν γὰρ σχετικὴν αὐτήν. διχῶς δὲ μάλιστα ἔτι ὁμωνύμως τὴν σχέσιν λέγεσθαι. τὴν μὲν γὰρ, εἶναι ἐν ἑαυτῷ καὶ καθ' ἑαυτό. τὴν δὲ, πρὸς ἕτερον. τὴν δὲ, ἑτέρου πρὸς ἑαυτό. ἡ μὲν οὖν ἐν ἑαυτῷ θεωρεῖται, κατὰ τὸ πῶς ἔχοντα. οἷον ὁ προβεβλημένος. σχέσις γάρ ἐστιν αὐτοῦ πρὸς ἑαυτόν. ἡ δὲ πρὸς ἕτερον, ἡ τῶν λεγομένων πρός τι. ὁ γὰρ πατὴρ καὶ ὁ δεξιός, κατὰ σχέσιν λέγεται. οὐ τὴν αὐτοῦ τινος πρὸς ἑαυτὸν, ἀλλὰ τὴν πρὸς ἕτερον. ἡ δὲ ἀφ' ἑτέρου πρὸς ἑαυτὸ, οἷα ἡ τοῦ ὡπλισμένου καὶ ὑποδεδεμένου. ἔστι γὰρ ἄλλου σχέσις πρὸς αὐτόν. τῶν μὲν ὅπλων πρὸς τὸν ὡπλισμένον. τῶν δὲ ὑποδημάτων, πρὸς τὸν ὑποδεδεμένον. μήποτε δέ φησιν ὁ βοηθὸς τοῦ ἔχειν εἶναι σημαινόμενα. τὸ μὲν, οἷον δύναμιν τῷ ἔχειν ὁτιοῦν, εἴτε μέρος, εἴτε χωρίον. ὃ δὴ, καὶ τάχα ὑπὸ τῆς λέξεως καθ' αὑτὴν προταθείσης σημαίνεται. τὰ δὲ πλείω ἐκεῖνα καὶ ἕτερα, ἐν τῇ συντάξει. ὁ γὰρ ἀγρὸς προταθεὶς, ἢ ὁ πατὴρ, ἢ τὸ μέρος, τὴν διαφορὰν ποιεῖ. ὑπὸ δὲ ταύτην, ἄλλην εἶναι τοῦ ἔχειν σημασίαν, τὴν ἰδίως οὖσαν τοῦ κρατεῖν τεταγμένην. ἐὰν μὲν οὖν τὴν κατηγορίαν κατὰ τὸ πρῶτον σημαινόμενόν τι θῇ τις, καὶ τὸ φρονεῖν, καὶ τὸ σωφρονεῖν, καὶ τὸ ὑγιαίνειν, εἰς ταύτην τὴν κατηγορίαν ἀναχωρήσεται. φρόνησιν γὰρ ἔχειν, τὸ φρονεῖν ἐστιν. ὑπεξαιρεθήσεται δὲ ἀπὸ ταύτης, ἡ κατὰ τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν κατηγορία. διακριθήσεται δὲ καὶ τοῦ πρός τι. ὁ μὲν γὰρ κεκτημένος, τοῦ πρός τι ἔσται. τὸ δὲ κεκτῆσθαι, τοῦ ἔχειν. καὶ ὁ μὲν πατὴρ, τοῦ πρός τι. τὸ δὲ πατέρα εἶναι, ἐν τῷ υἱὸν ἔχειν. ἐὰν δὲ κατὰ τὸ δεύτερον, τὰ μὲν ἄλλα τοῦ ἔχειν σημαινόμενα, εἰς τὰς ἄλλας κατηγορίας ἀναχωρήσεται. ὅσα δὲ κατὰ κράτησιν ἐπικτήτου τινὸς, εἰς ταύτην μόνην. τοιαῦτα μὲν οὖν καὶ τὰ τοῦ Σιδωνίου βοηθοῦ προσιστορείσθω. εἰ δὲ καὶ διαίρεσιν τις ἐθέλοι τοῦ οὕτως ἀφωρισμένου γένους ποιεῖσθαι, λεγέτω ὅτι τὰ οὕτως ἐχόμενα, ἢ

κατὰ πόλεμον ἔχεται, ἢ ἐν εἰρήνῃ. καὶ τῶν κατὰ πόλεμον, τὰ μὲν, περικείμενά
ἐστι. τὰ δὲ, κρατούμενα. καὶ τούτων ἑκατέρων, τὰ μὲν, φυλακτικά ἐστιν ὥσπερ θώ-
ραξ περικείμενος, καὶ ἀσπὶς κρατουμένη. τὰ δὲ, ἀμυντήρια, ὡς ξίφος περικεί-
μενον, καὶ δόρυ κρατούμενον. τῶν δὲ ἐν εἰρήνῃ, τὰ μὲν, κόσμου ἕνεκα, κατὰ διάφορα
μέρη τοῦ σώματος. ὡς διάδημα καὶ περιδέραιον, καὶ δακτύλιος. τὰ δὲ, σκέπης. καὶ τού-
των τὰ μὲν, περὶ ὅλον τὸ σῶμα. ὡς ἱμάτιον. τὰ δὲ, περὶ μέρος. ὡς ὑπόδημα. τινὰ δὲ καὶ
ὄργανα ἔχειν. ὡς τὸ σκέπαρνον, καὶ τὸ πηδάλιον, καὶ ἡ βακτηρία. τινὰ δὲ καὶ ὥσπερ κτή-
ματα, ὡς ἀργύριον, ἤ τι ἄλλο. ὃ διὰ τὸ ἔχειν κρατοῦμεν. δεῖ δὲ οἶμαι πάντως τὸ ἔχον, κατὰ
προαίρεσιν ἔχειν. διὸ οὐδὲ λέγεται τὰ ἄψυχα ἔχειν, κατὰ τὸ τοῦ γένους σημαινόμενον. μετὰ
δὲ τὴν τοῦ ἔχειν τεχνολογίαν, τῆς νοερᾶς περὶ αὐτοῦ θεωρίας ἀντιλαβόμενος ὁ ἰάμβλι-
χος, αὐτὸ τοῦτο ζητεῖ πρῶτον, πόθεν ὑφίσταται, καὶ τίνα ἔχει χρείαν ἐν τῷ παντί. καὶ
φησιν, ὅτι πολλὰ τῶν ἐν παντί ἐστι μὴ συνυπάρχοντα ἀλλήλοις, μὴ δὲ συμπεφυκότα.
δυνάμενα δέ τινα ὠφελεῖσθαι ἀπ' ἀλλήλων παραδέχεσθαι. τῆς οὖν τοῦ παντὸς φύσε-
ως μηχανησαμένης ἐπίκτητα, καὶ τοῦτο τὰ ἕτερα τοῖς ἑτέροις ἐγένετο. ὥστε ἐπι-
πλοκὴν εἶναι, καὶ τοῖς πόρρωθεν ἀλλήλων διῳκισμένοις, καὶ δύναμιν τῆς κτήσεως τῶν
μήπω παρόντων. ὠφελίμων δὲ ὄντων. οὐ γὰρ ἔδει τὴν ἐν γενέσει φερομένην πολλαχοῦ οὖσαν
καθ' αὑτὴν ἐπιδεῆ διὰ τὸν ὡς ἔσχατον μερισμὸν, ἄμοιρον αὐτὴν τελέως τῆς μετουσί-
ας ἀπολείπεσθαι. πόρον οὖν τινα ἐκτήσατο καὶ ἰσχὺν εἰς τὴν κράτησιν τῶν ὠφελί-
μων ἐξ ἑτέρων, καὶ τῶν ἐχομένων διδόντων ἑαυτὰ ἐρήμως εἰς τὰ ἀντιλαμβανόμενα ἑαυ-
τῶν. πολὺ δὲ πρὸ τῆς φύσεως ἡ τοῦ παντὸς πρώτη αἰτία τὰ γινόμενα κατευθύνει,
συναρμόζουσα οἰκείως τὰ οἰκεῖα κτήματα εἰς τὴν προσήκουσαν χρῆσιν τοῖς ἔχουσι. καὶ
τοὺς ἔχοντας ἐπ' αὐτὴν ἀνεγείρουσα. χρείαν μὲν οὖν τῷ παντὶ τοιαύτην τοῦτο τὸ γέ-
νος παρέχει, πρὸς αὐτάρκειαν τῶν ἐνδεῶν, καὶ ἕνωσιν τὴν δυνατὴν, καὶ τῶν παντοδιεστη-
κότων εἰς τὰ ὄντα προελθόν. τὴν δὲ ὅλην αὐτοῦ φύσιν φησὶν ὁ ἰάμβλιχος, οὐκ ἐφ' ἡμῶν καὶ
τοῦ ἡμετέρου σώματος ἱστάναι χρή. εἰς στενὸν γὰρ αὐτὸ κατακλεισθήσεται. ἀνωτέρω δὲ
ἐπὶ, περὶ τὴν ψυχὴν τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν φύσιν, κατὰ τὰς ἐπικτήτους καὶ μὴ συμφυεῖς πε-
ρικρατήσεις τὸ ἔχειν θεωρητέον. οὐ γὰρ δὴ τῷ μὲν σώματι περίκειται ὁμοφυῆ πρὸς
αὐτὰ σώματα. τῇ δὲ ψυχῇ πολυειδεῖς ἐχούσῃ δυνάμεις, οὐκ ἔστιν οὐδὲ ἐπίκτητοί τινες ζω-
αί. αἱ μὲν, ὁμοφυεῖς. αἱ δὲ, ὑποδεέστεραι τῶν οἰκείων ἐν αὐτῇ μερῶν. ἴδοι δὲ ἄν τις ὃ λέ-
γω φησὶ, καὶ ἀπὸ τῶν ἐναργῶς φαινομένων. εἰ γὰρ εἰς τὸ σῶμα κατιοῦσα προβάλλει τινὰς ζωὰς
περὶ ἑαυτὴν ὥσπερ ἐπικτήτους, ἄλλας δὲ ἀπὸ τοῦ σώματος παραδέχεται, ὅσαι ἐν ῥοπῇ καὶ ἐκστά-
σει θεωροῦνται, πῶς οὐκ ἂν λέγοιτο ταύτας ἔχειν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἕκαστα μέρη τοῦ κόσ-
μου παραγινομένη, ζωάς τινας καὶ δυνάμεις παραδέχεται. τὰς μὲν, αὐτὴ προβάλλου-
σα. τὰς δὲ, λαμβάνουσα ἀπὸ τοῦ κόσμου. σώματά τε οἰκεῖα ἐν ἑκάστῳ μέρει τοῦ παντός.
τὰ μὲν, ἀπὸ τοῦ κόσμου λαμβάνει. τὰ δὲ, αὐτὴ ὀργανικὰ ποιεῖ κατὰ τοὺς οἰκείους λόγους.
καὶ ταύτας τὰς δυνάμεις καὶ τὰς ζωὰς καὶ τὰ σώματα ἀποτίθεται, ὅταν τύχῃ εἰς ἄλλην λῆ-
ξιν μεθισταμένη. φανερὸν δὴ ἐκ τούτων γέγονεν, ὅτι ἐπίκτητα αὐτῇ ταῦτα πάντα

ἔχειν. καὶ εἶχεν αὐτὰ ὡς ἕτερα, οὐχ ὡς ἑτέρας ὄντα. οὔτε γὰρ συνεφύετο αὐτοῖς, ὥσπερ τὰ συγκρινόμενα σώματα, ἀλλ' ἀμιγὴς οὖσα καθ' ἑαυτὴν εἶχεν αὐτὰ περικείμενα. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς φύσεως φησὶ τοῦ παντός. ὅταν γὰρ τοῖς λόγοις αὐτῆς περιέχῃ γινόμενα πολλὰ ὑπ' αὐτῆς καὶ τοῦτο ἵνα ἀπογίνοιτο, ὥσπερ τινὰ ἐπίκτητα ὄντα, αὐτὴ δὲ μένει ἡ αὐτὴ οὖσα. καὶ περιδρασσομένη τὰ ἐν αὐτῇ καὶ ἀφιεῖσα μηδὲν πάσχει τὰ σώματά τε καὶ ζῷα καὶ φυτά, τότε καὶ περὶ τὴν φύσιν τοῦ παντὸς τὸ ἔχειν θεωρηθήσεται, τὰ ἐπίκτητα πάντα, ὅσα μὲν συμβεβηκότα ἐστὶ μὴ δὲ συμφυῆ ἐν ἑαυτῇ περιεχούσης. τοῦτο δὲ ἐπὶ μᾶλλον ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, τῶν γὰρ τὰς ζωὰς αὐτοῦ πάσας νοουμένων, καὶ τὰς ψυχὰς τὰς ἐν αὐτῷ, στοιχεῖά τε καὶ φύσεις καὶ τὰ κοινὰ ὑπ' αὐτῶν συνιστάμενα, θεωρεῖται ἡ νῦν λεγομένη ἕξις. αὐτοτελὴς γὰρ ὢν ὁ ὅλος κόσμος, ἐκ μερῶν τελείων συμπεπληρωμένος, ἔχει πάντα τὰ ἐν ἑαυτῷ πλήρη. καὶ οὐδενὸς ἀμοιροῦντα τῶν ἐπιβαλλόντων ἑαυτῷ. εἴτε οὖν σύμφυτα ταῦτα εἴη, μετέχει τούτων. εἴτε ἐπίκτητα, περικρατεῖ καὶ ταῦτα. εἴτε καὶ τὸ συναμφότερον, καὶ ταῦτα περιέχει. οἷα ἡ γῆ ἔχει τὰ ἐν αὐτῇ ζῷα, ποτὲ μὲν γινόμενα, ποτὲ δὲ ἀπογινόμενα. εἴπερ ὅλως ἂν οὖν ἐπίκτητα αὐτὰ εἶναι τῆς γῆς. καὶ μετρούσας τινὰ αὐτῇ παρέχοντα. καὶ αὖθις ἀφιστάμενα ἀπ' αὐτῆς. καὶ ἡ γῆ περικρατεῖ αὐτὰ ὡς εἰδέναι φαίνεται. καὶ θάλασσα δὲ ὁμοίως τὰ ἐν αὐτῇ θαλάττια ζῷα περιείληφεν. εἰ δὲ ἐφ' ἡμῶν μὲν ἔξωθεν περίκειται τὰ ἐχόμενα, ἐπὶ δὲ τοῦ παντὸς εἰς τὰ ἐντὸς μᾶλλον περιφερόμενα, οὕτως ἔχει, καὶ τοῦτο οὐκ ἀπὸ δεῖ τῆς μεριστῆς καὶ τῆς ὅλης φύσεως, τὰ μὲν γὰρ ἡμέτερα σώματα μεριστὰ ὄντα, ἔξωθεν ἔχει τὰ ἐχόμενα σώματα, τὸ δὲ πᾶν, τέλειον ὄν, καὶ οὐδὲν ἔξωθεν ἑαυτοῦ ἀπολεῖπον, ἐν ἑαυτῷ περιέχει τὰ περιεχόμενα, καὶ εἴσω ἑαυτοῦ πάντοθεν αὐτὰ περιείληφε. καὶ ὁ οὐρανὸς δὲ τὰ τέτταρα στοιχεῖα ἐν ἑαυτῷ περιείληφεν. ἄλλον δὲ τρόπον, καὶ τὰς ἐν ἑαυτῷ σφαίρας ἔχει. καὶ ὅσα ἐστὶν ἄστρα. καὶ τὰ ἐν τοῖς τέρασι δὲ στοιχείοις ζῷα. ὅ, τε σύμπας οὐρανὸς καὶ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα ἔχει ἐν ἑαυτῷ. καὶ ὅλως ἀεὶ τὰ περιέχοντα ἔχει τὰ περιεχόμενα. διακέκριται γὰρ καθ' ἕκαστα τεταγμένως τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. καὶ τὰ ἀνωτέρω. καὶ τὰ πρεσβύτερα ἀεὶ περιείληφε τὰ ὑποδεέστερα. καὶ οὕτως ἐξ ἀρχῆς τὸ τοῦ ἔχειν γένος παρήχθη. καὶ γὰρ ὁ κόσμος δὲ ὅλος νῦν μὲν ταῦτα ἔχει τὰ συμπληροῦντα αὐτόν, αὖθις δὲ ἄλλα ὅσα ἡ γένεσις εἰς αὐτὸν ἐνδίδωσιν, ἔσται ἡ ἕξις αὐτοῦ διάφορος. καὶ ἄλλοτε ἄλλη, διὰ τὴν τῶν παραγινομένων εἰς αὐτὸν μεταβολήν. καὶ εἴπερ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τῷ παντί, ἢ αἱ δαιμόνιαι ἢ αἱ θεῖαι ἔχουσι μέρη τοῦ κόσμου περικείμενα ἑαυταῖς, καὶ τοῦτο ἀδιαλείπτως ἐν τῷ παντὶ γίνεται, ἢ δαιμονίων ἢ θείων λήξεων ἐχουσῶν τὰ ἀποκληρωθέντα αὐτοῖς μόρια τοῦ κόσμου, καὶ οὕτως ἂν μετὰ πάντων εἴη τοῦ ἔχειν. ἐπεὶ δὲ καὶ αἱ τῆς ζωῆς τοῦ παντὸς μοῖραι, ἔχουσι μέρη τοῦ κόσμου περικείμενα καὶ ταῦτα οὐ συμφυῆ, πρὸς αὐτάς ἐστιν, ἀλλ' ὡς ἔξωθεν αὐτῆς ἐπίκτητα, κἂν οὕτως εἰς τὸ ἔχειν τάττοιτο πάντα ταῦτα. καὶ γὰρ τὸ κοινὸν ζῷον ἔχει μικρότερα μέρη περὶ ἑαυτὸ καὶ μικρότερα ζῷα ἐν ἑαυτῷ περιειλημμένα, καὶ κατὰ τοῦτον ἂν τὸν τρόπον, εἰς τὸ ἔχειν τάττοιτο πᾶσα ἡ τοιαύτη σύνταξις. ταῦτα μὲν οὖν ὁ Ἰάμβλιχος θεωρητι-

καθὸ ὄντως καὶ νοερῶς ἐπεσκέψατο. τολμητέον δὲ ἐφιστάνειν τοῖς εἰρημένοις, ἐπειδὴ
καὶ αὐτῷ φίλον, μὴ ἀπερισκέπτως ἐκδέχεσθαι τὰ λεγόμενα. καὶ τὰ μὲν περὶ τῆς
χρείας τοῦ ἔχειν εἰρημένα, θαυμαστῶς ὄντως καὶ ἀξίως τῆς τοῦ ἀνδρὸς μεγαλονοί-
ας εἰρῆσθαί μοι δοκεῖ. πῶς δὲ τὰς προβαλλομένας ὑπὸ τῆς ψυχῆς ζωάς, καὶ τὰς ἀπὸ
τοῦ σώματος ἐνδιδομένας αὐτῇ δυνάμεις ἔχειν τὴν ψυχήν φησιν, εἴπερ καὶ αὐτὸς
ὁμολογεῖ σώματα εἶναι τὰ ἐχόμενα, καὶ περὶ σώματα τὰ ἔχοντα κατὰ τὴν τοῦ ἔχειν κα-
τηγορίαν. πῶς δὲ τὰ γινόμενα ὑπὸ τῆς ὅλης φύσεως, ἔχεσθαι φησὶν ὑπ' αὐτῆς. οὐ
γὰρ ταυτὸν ἴσως τὸ κατ' αἰτίαν, καὶ τὸ ἔχον κατὰ τὸ τοῦ ἔχειν γένος. ἔτι δὲ μᾶλλον
ἀπορῶ, πῶς τὸν ὅλον κόσμον τὸν κατὰ τὰς ζωὰς πάσας νοούμενον, καὶ τὰ στοιχεῖα,
καὶ τὰς φύσεις, εἴτε σύμφυτα εἴη ταῦτα μετέχειν αὐτῶν φησιν, εἴτε ἐπίκτητα
περικρατεῖν αὐτῶν. καὶ γὰρ ταῦτα πρῶτον μὲν κατὰ τὰς ζωὰς οὐ δύναται ἔχειν,
εἴπερ ἀσώματοι αἱ ζωαί. σώματα δὲ ἴσως, τὰ ἐχόμενα. ἔπειτα εἰ μὲν συμφυῆ ἢ μέρη ὁ-
πωσοῦν τοῦ παντός, οὐκ ἂν εἴη ἐχόμενα, ὡς αὐτὸς διετάττετο. εἰ δὲ γεννήματα, ἄλ-
λος ὁ τῆς συνοχῆς τρόπος. καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ δέ, καὶ τὰ ἐν τοῖς ἄλλοις στοιχείοις ζῶα, εἴ-
τε ὡς μέρη θεωροῖτο τῆς ὅλης γῆς, εἴτε ὡς γεννήματα, οὐκ ἂν ἔχεσθαι λέγοιτο ὑπ' αὐ-
τῆς. πῶς δὲ καὶ ὁ οὐρανὸς τὰς ἐν ἑαυτῷ σφαίρας ἔχει, εἰ μὴ ὡς μέρη. συμφυεῖς γὰρ ὤ-
ται καὶ οὐκ ἐπίκτητοι. πῶς δὲ τὸ κοινὸν ζῷον, μικρότερα ζῷα ἐν ἑαυτῷ περιείληφεν,
εἰ μὴ ὡς μέρη ἢ ὡς γεννήματα. ταῦτα μὲν οὖν ἄν τις ἐπιστήσοι καὶ ἄλλα τοιαῦτα προ-
χείρως. δυνατὸν δὲ οἶμαι λέγειν, ὅτι ἐπίκτητον μὲν εἶναι δεῖ καὶ κεχωρισμένον τῆς
οὐσίας τὸ ἐχόμενον. οὐ πάντως δὲ σῶμα, ἀλλὰ σωματοειδές. καὶ γὰρ καὶ ἀρχύτας, οὐ σῶ-
μα εἶπεν, ἀλλὰ σωματῶδες. διότι τοῦτό ἐστι τὸ ἐπίκτητον καὶ κεχωρισμένον. τὰ γὰρ
ἀσώματα, τελέως συμφύεται. καὶ ἡ ζωὴ οὖν ἡ σωματοειδής, κεχωρισμένη τῆς ψυ-
χικῆς οὐσίας, καὶ ἐπίκτητος αὐτῇ γενομένη οὕτως, ὡς μὴ ἀλλοιοῦν αὐτήν, μὴ δὲ ἕν τι σὺν
αὐτῇ ποιεῖν, ἔχεσθαι ἂν ὑπ' αὐτῆς λέγοιτο. εἰ μέντοι ἀλλοιωτική τις ἐστὶν ἡ ζωὴ καὶ οὐ-
σιοποιητικὴ τῆς ὅλης οὐσίας, οὐκ ἂν ἔχεσθαι λέγοιτο. τὰ δὲ μέρη τῶν ὅλων καὶ τὰ γεννή-
ματα, οὐκ ἂν ἔχοιτο. ὡς δὲ ἐπίκτητα καὶ κεχωρισμένα καὶ προσηρτημένα τῷ ὅλῳ, ἔχε-
σθαι ἂν λέγοιτο καὶ ταῦτα δικαίως. οὔτε γὰρ τὰ μέρη ἐκείνων οὕτως ἀτόμως συμπέφυ-
κεν ὡς ἐφ' ἡμῶν, οὔτε τὰ γεννήματα ἀπέσπασται οὕτως ὡς τὰ ἡμέτερα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
καὶ ἐπὶ πλέον ζητητέον. συμπληρωθέντος δὲ τοῦ περὶ τῶν δέκα κατηγοριῶν λόγου, ὁ ἀρ-
χύτας προστίθησιν, ὅτι ἡ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν ἀπόστασις πλὴν τῆς οὐσίας, περὶ τὸ
αὐτόματον θεωρεῖται καὶ αἰσθητόν, καὶ οὐ περὶ τὸ καθόλου καὶ νοητόν. γράφει δὲ οὕτως.
» ἐπεὶ δὲ τέλος ἔχουσι τὰ σημαίνοντα καὶ τὰ σημαινόμενα, οἷς ποτε χρώμενος
» ἄνθρωπος ἐκπληροῖ τὸ τέλεον τῶν λόγων σύνταγμα, ποτιδιορίσθω, ποτί γε τοῖς εἰ-
» ρημένοις. ὅτι ταὶ ἐφαρμογαὶ τουτῶ ποτὶ τῶ, οὐκ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ὁ τὶς ἄνθρωπος
» ἐπιδέχεται. καὶ γὰρ ποιὸν ἀνάγκα, καὶ πάλιν ποσόν. καὶ ποτί πως ἔχεν τινὰ ἄνθρω-
» πον, καὶ ποῦ. ἔτι δὲ ποιεῖν καὶ πάσχειν. καὶ κεῖσθαι καὶ ἔχειν, καὶ ἐν τόπῳ ἦμεν καὶ ποκά.
» αὐτὸς δὲ ὁ ἄνθρωπος ὃς ταὶ πρώται ἐπιδέχεται σημασίαι, λέγω δὲ τὸ τί ἐν τινι κατὰ ταν

ἰδέαν, οὔτε ποιότης ἐστί, οὔτε πηλίκος. οὔτε πρὸς ἕτερόν τι πῶς ἔχων. οὐδὲ μὴν ποι-
έων τι, ἢ πάσχων τι. οὐδὲ κείμενος. οὐδὲ ἔχων τι. οὐδὲ ἐν τόπῳ καὶ ποτὲ ὑπάρχων. πάν-
τα γὰρ ταῦτα, φυσικὰς οὐσίας καὶ σωματικὰς συμβάματά ἐστι. ἀλλ' οὐ νοητὰς καὶ ἀκινή-
τους, καὶ προσέτι γε ἀμεροῦς. εἶτα ὀλίγα περὶ συνθέσεως εἰπὼν τῶν ἁπλῶν φωνῶν,
ἅπερ ὁ ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ἑρμηνείας βιβλίῳ κατέταξεν. ἐπὶ τέλει δέ, τὴν δέ-
κα διαίρεσιν τῶν γενῶν, ὡς οἰκείαν ταῖς ἀρχαῖς καὶ τῇ ἐπιστήμῃ ὡρισμέναις οὐσίαις. καὶ
διὰ τοῦ ἐν ἀριθμῷ, καὶ τῷ παντὶ ἀριθμῷ ἀποδείκνυσιν. ὁ μὲν τοίνυν ἀριστοτέλης μετὰ τὰ
τὰς κατηγορίας ἐξετάζει τὰ οἰκείως ἔχοντα πρὸς αὐτάς, ὡς αὐτίκα μάλα εἰσόμε-
θα. ἔστι δὲ ταῦτα περὶ ἀντικειμένων εἰπεῖν. καὶ περὶ προτέρου καὶ ὑστέρου. καὶ περὶ τοῦ ἅμα.
καὶ περὶ τῶν εἰδῶν τῆς κινήσεως. καὶ περὶ τῆς τοῦ ἔχειν ὁμωνυμίας. ἀλλὰ κοινῶς πρῶ-
τον περὶ αὐτῶν ζητητέον. τί δή ποτε μετὰ τὸ τέλος τῶν κατηγοριῶν ταῦτα πρόσκει-
ται. καὶ τίνα χρείαν παρέχομενα. τινὲς μὲν γάρ, ὧν καὶ ἀνδρόνικός ἐστι, παρὰ τὴν πρόθεσιν
τοῦ βιβλίου προσκεῖσθαι φασὶν ὑπό τινος ταῦτα τοῦτο τῶν κατηγοριῶν βιβλίον
πρὸ τῶν τόπων ἐπιγράψαντος. οὐκ ἐννοοῦντες οὔτοι πόσην χρείαν ἐν τῇ τοπικῇ πραγ-
ματείᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ περὶ τῶν κατηγοριῶν λόγῳ εἰσάγειν τὰ εἰρημένα. ἄλλοις
δὲ καὶ πορφυρίῳ ἀρέσκει πρὸς σαφήνειαν συντελεῖν τὰ θεωρήματα ταῦτα. διότι τῶν
ἐν ταῖς κατηγορίαις μνήμης τυχόντων ὀνομάτων, ὅσα μὲν οὐκ ἦν κατὰ τὰς κοινὰς ἐννοίας
προειλημμένα, ταῦτα ἐν ἀρχῇ προὔλαβεν ὁ ἀριστοτέλης καὶ διήρθρωσεν, ὡς περὶ τὸν
περὶ τῶν ὁμωνύμων καὶ συνωνύμων λόγον. ὅσα δὲ ἦν μὲν ἐν ταῖς κοιναῖς ἐννοίαις προ-
ειλημμένα, διαρθρώσεως δὲ πλείονος ἐδεῖτο, τούτων τὸ συγκεχυμένον τῆς προλήψεως
μετὰ τὴν συμπλήρωσιν διήρθρωσε, πρὸς τὸ μὴ διακόπτειν τὸ τοῦ λόγου συνεχές, μετα-
ξὺ τὴν τούτων διάρθρωσιν παρεμβάλλοντα. οἱ δὲ ταῦτα λέγοντες, λέγουσι μέν τι. οὐ μέν-
τοι γε τῆς ὅλης αἰτίας περικρατοῦσι. πολὺ γὰρ πρὸ τούτων ὡς φησὶν ἰάμβλιχος τὴν ἐπίκρι-
σιν περιέχει ταῦτα πάντων, οἷς ἐχρήσατο. τουτέστι τῶν ἀντικειμένων καὶ τῶν λοιπῶν.
ἐπεὶ γὰρ χρήσιμα ταῦτα ἦν εἰς τὴν τῶν κατηγοριῶν εὕρεσίν τε καὶ βεβαίωσιν, ταῦτα δὲ οὐκ ἦν
ὀρθῶς ἐπικρίνειν, μὴ τοὺς ἀκριβεῖς περὶ αὐτῶν λόγους διαρθρώσαντα, προσέθηκεν ἐπὶ
τέλει καὶ τούτους. καὶ οὐκ ἀδιατάκτως, ἀλλὰ διατεταγμένως αὐτοὺς ἐξέθετο. ἐπεὶ γὰρ
καὶ ἐν τῷ περὶ τῆς οὐσίας λόγῳ, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις ἐζήτησεν εἰ ἐπιδέχον-
ται τὸ ἐναντίον. ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πρός τι, εἰ τὸ μέγα τῷ μικρῷ ἐναντίον, ἢ ἀντίκει-
ται μᾶλλον. μνημονεύσας δὲ τούτων, τίνι διαφέρει τὰ ἐναντία τῶν ἀντικειμένων οὐ παρέ-
στησεν, ἀκολούθως μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν κατηγοριῶν, τὸν περὶ τῶν ἀντικειμένων λόγον
ποιεῖται, ἕνεκα τῆς ἐπικρίσεως τῶν κοινῶς συνυπαρχόντων ἢ μὴ ὑπαρχόντων πά-
σαις ταῖς κατηγορίαις. πάλιν δὲ μετὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ ποσόν, τὸ τὸ πρός τι φύσιν ἀποδεί-
κνύς, ἀπέδειξεν ὅτι, τὰ μὲν ἐστὶν αὐτῶν ἅμα τῇ φύσει. τὰ δέ, πρότερα ὡς πρὸς ἄλλα
ὑστερα ὄντα. ὡς περὶ τὸ ἐπιστητὸν καὶ αἰσθητόν, ἐπιστήμης πρότερα καὶ αἰσθήσεως.
ἀναγκαῖον οὖν μετὰ τὰ ἀντικείμενα, τὴν τοῦ ἅμα καὶ τὴν τοῦ προτέρου καὶ ὑστέρου
φύσιν ὑποδεῖξαι. ἐπεὶ δὲ ἐφεξῆς περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀνεδίδαξε, περὶ ἔχειν

δὲ αἱ κατηγορίαι αὗται κινήσεις, ἀναγκαίως εἰς τὴν ἐπίκρισιν τοῦ τὰ εἴδη τῆς κινήσεως παραδέδωκε. καὶ τὴν τάξιν δὲ τὴν ἀπέδωκεν αὐτοῖς, ὥσπερ εἶχον καὶ αἱ κατηγορίαι τὴν τάξιν. τελευτῶν δὲ, περὶ τῆς τοῦ ἔχειν ὁμωνυμίας διεξεῖλεν, ὅτι καὶ τῆς τοῦ ἔχειν κατηγορίας τελευταίας ἐμνημόνευσεν. ἀναγκαῖον οὖν εἰς τὴν ἐπίκρισιν ταύτης τὸ πλῆθος τῶν πολλαχῶς λεγομένων χωρὶς ἀφορίσαι, ἵνα μηδὲν ὑπ' αὐτῶν ἐπιταραττώμεθα. ὥστε ἀναγκαία γέγονεν αὕτη ἡ τούτων τῶν θεωρημάτων παράληψις. καὶ ἡ τάξις αὐτῶν, ἑπομένως διετάχθη τῇ τάξει τῶν κατηγοριῶν. ἔστι δὲ καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν διαλεκτικὴν χρήσιμα ταῦτα. καὶ ἄξιον τοῦτο τῆς τῶν ἀρχαίων δυνάμεως, τὸ τοῖς αὐτοῖς ὠφελίμως ἐπὶ πολλὰ χρῆσθαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν κοινῶς εἰρήσθω.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

Περὶ δὲ τῶν ἀντικειμένων ἀρξάμενος, ζητεῖ ὁ Ἰάμβλιχος πόθεν αὐτὰ πρώτως ἐνοήσαμεν. ἆρα τὰ ἀναιρετικὰ ἀλλήλων κατανοήσαντες ζῷα καὶ φυτὰ, οὕτως τὴν ἀντίθεσιν αὐτῶν διεσκοπησάμεθα, ἢ τὰ μὴ συνυπάρχοντα πράγματα καθ' ὅσον οὐ συνυπάρχει μαχόμενα ὑπελάβομεν. ἀλλ' οὔτε ἀναίρεσις οὔτε ἀνυπαρξία τι νῦν εἰσάγει τὴν ἀντίθεσιν. καὶ γὰρ συνυπάρχουσιν ἔν τισιν, ὥσπερ ἐν τοῖς πρός τι θεωρεῖται τὰ ἀντικείμενα. οὐ μέντοι οὐδὲ γένος τι κοινόν ἐστι τὸ τῶν ἀντικειμένων, ὡς δοκεῖ τισὶ τῶν περιπατητικῶν. ἀλλὰ φωνὴν μίαν κοινὴν τὴν τῶν ἀντικειμένων λαβὼν ὁ ἀριστοτέλης, οὐ κατὰ μαχομένων καὶ ἀσυντροχέστων μόνων τὴν ὁμωνυμίαν ἔταξεν, ἀλλὰ καὶ κατά τινων συνυπαρχόντων μὲν, ἀντιθέτως δὲ ἀλλήλοις συνυπαρχόντων, ὥσπερ τὰ πρός τι. ὅταν γὰρ ἥμισυ πρὸς διπλάσιον λέγωμεν, μαχητικὴ μὲν σχέσις οὐδεμία ἐστίν. ὑπάρχει δέ τις κἂν μὴ ἐναντίωσις, ἀλλ' ἀντιθέσεως πάντως διαφορὰ κατά τινα ἰδιότροπον ἀντίθεσιν. διό, οὐδὲ ὑφ' ἓν γένος ὑπάγεται πρὸς τὰ ἄλλα τὰ τετραχῶς ἀντικείμενα. ἀλλ' οὐδὲ τὰ μὲν πρός τι ὁμώνυμα, τὰ δὲ ἄλλα διάφορα γένη, ὑφ' ἓν εἶδος τὸ τῆς ἀνυπαρξίας καὶ μάχης τάττεται. οὐδὲν γὰρ ἔχει κοινὸν γένος πρὸς ἄλληλα, ἀλλ' ὁμωνύμως ἀντικεῖται τὰ κοινῶς ἀντικεῖσθαι λεγόμενα. διὸ καὶ ἀριστοτέλης. Περὶ δὲ τῶν ἀντικειμένων φησί, ποσαχῶς εἴωθεν ἀντιτίθεσθαι. τὸ γὰρ ποσαχῶς εἴωθεν ἀντιτίθεσθαι, τοῦ ὁμωνύμου. τινὲς δὲ τῶν περιπατητικῶν, γένος ἔφασκον εἶναι τὸ ἀντικείμενον. διότι κοινὸς ὅρος ἀποδίδοται τῶν ἀντικειμένων τοιοῦτος. ἀντικείμενα λέγεται, ὅσα περὶ τὸ αὐτὸ ἅμα καὶ κοινῶς σημαινομένου τοῦ αὐτοῦ πράγματος, καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ ἔξωθεν ἐξεταζόμενα, συνυπάρξαι οὐ δύναται. τοῦτο δὲ τοῖς τέτρασιν εἴδεσι τῆς ἀντιθέσεως οὐχ ὑπάρχει. ἐπί τε γὰρ τῶν ἐναντίων, ἀδύνατον τὰ αὐτὰ ἅμα καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ, ἢ τὸ αὐτὸ λευκὸν εἶναι καὶ μέλαν. καὶ κατὰ τὰ πρός τι δὲ ἀνυπάρκτα ἐστὶ τὰ ἀντικείμενα, πρὸς τὸ αὐτὸ ἐξεταζόμενα. οὐ γὰρ οἷόν τε τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ αὐτὸ, μεῖζον ἅμα εἶναι καὶ ἔλαττον. οὐδὲ τὸν αὐτὸν τοῦ αὐτοῦ ἅμα δεσπότην εἶναι καὶ δοῦλον. ἀλλ' οὐδὲ τὰ κατὰ ἕξιν καὶ στέρησιν,

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf